

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кафедра правоохоронної діяльності та поліціїстики

Факультет №6

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

навчальної дисципліни «Сучасні проблеми адміністративного права
України» обов'язкових компонент освітньої програми другого (магістерського)
рівня вищої освіти

081 Право

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30 серпня 2023 року № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25 серпня 2023 року № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29 серпня 2023 року № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики
Протокол від 18 серпня 2023 року № 8

Розробники:

1. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук, професор Панова Ірина Вікторівна.
2. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук Іванов А.О.
3. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук Говоров В.С.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри права Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Юрія Бугая, кандидат юридичних наук, Карпова Наталія Юріївна.
2. Професор кафедри трудового та господарського права Ф № 2 ХНУВС, доктор юридичних наук, професор Подорожній Є. Ю.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1 Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір	11	2	2			7	екзамен
Тема № 2: Адміністративна процедура та її види.	11	2	2			7	
Тема № 3: Обмеження, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам.	10	2	1			7	
Тема № 4: Адміністративне деліктне право.	10	2	1			7	
Тема № 5: Провадження в справі про адміністративний проступок: стадії, правовий статус учасників, акти, що ухвалюються на окремих стадіях провадження.	11	2	2			7	
Тема № 6: Проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності	11	2	2			7	

органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з місцевими державними адміністраціями»							
Тема № 7: Проблеми здійснення державного контролю та нагляду у сфері виконавчої влади	11	2	2			7	
Всього за 1 семестр	75	14	12			49	

**1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1: Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір	14	2	2			10	екзамен
Тема № 2: Адміністративна процедура та її види.	12	2	2			8	
Тема № 3: Обмеження, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам.	10	2				8	
Тема № 4: Адміністративне деліктне право.	9					9	
Тема № 5: Провадження в справі про	10					10	

адміністративний проступок: стадії, правовий статус учасників, акти, що ухвалюються на окремих стадіях провадження.							
Тема № 6: Проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з місцевими державними адміністраціями	10					10	
Тема № 7: Проблеми здійснення державного контролю та нагляду у сфері виконавчої влади	10					10	
Всього за 1 семестр	75	6	4			65	

2. Методичні вказівки до семінарських занять

2.1. Методичні вказівки до семінарських занять для денної форми навчання

Тема № 1. «Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір»

Семінарське заняття № 1

Навчальна мета заняття: дослідити поняття, ознаки, призначення і сфери застосування нормативно-правових актів, адміністративних актів, і адміністративних договорів. З'ясувати види інструментів публічного адміністрування. Засвоїти законодавчі засади, загальні та специфічні аспекти застосування зазначених інструментів.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та вимоги до нормативно-правового акта.
2. Процедура прийняття (підготовка, ухвалення, оприлюднення) нормативно-правового акта.
3. Види нормативно-правових актів та порядок їх державної реєстрації.
4. Поняття та ознаки індивідуального (адміністративного) акта.
5. Порядок ухвалення та чинність адміністративного акта.
6. Підстави та порядок визнання індивідуального акта нікчемним.
6. Юридично значущі дії як інструмент публічного адміністрування.

7. Адміністративний договір: поняття, особливості, сфера застосування та види.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Навести законодавчі засади реалізації інструментів адміністрування.
3. Навести приклади сфер чи питань, для врегулювання яких застосовують відповідні інструменти публічного адміністрування.
4. Виявити та охарактеризувати наявні проблеми (законодавчі, організаційні та (або) інші) застосування інструментів публічного адміністрування в Україні, визначити можливі шляхи та кроки щодо вирішення цих проблем.

Питання цільових виступів:

1. Історико-правові засади становлення та розвитку механізму публічного адміністрування в Україні.
2. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування: виникнення даного інституту в Україні, його призначення, законодавчі засади.
3. Нормотворчий процес: сутність та стадії.

Теми рефератів:

1. Формування та розвиток інструментів публічного адміністрування в контексті реформування адміністративного законодавства України
2. Поняття та види суб'єктів публічного адміністрування.
3. Фактичні дії як інструмент публічного адміністрування.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
4. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385.
5. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

6. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

7. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>

8. Про Державну комісію з проведення в Україні адміністративної реформи. Указ Президента України від 7 липня 1997 р. // Урядовий кур'єр. – 1997. – 12 липня.

9. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні. Указ Президента України від 22 липня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 21. – Ст. 943.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративна реформа – історія, очікування та перспективи / Упоряд. В. П. Тимошук. – К.: Факт, 2002. – 100 с.

4. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.

5. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

6. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.

7. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юрист, 1999. – 728 с.

8. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. – 640 с.

9. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.

10. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

11. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

12. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

13. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломосьць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

ТЕМА № 2 «Адміністративна процедура та її види».

Семінарське заняття № 2

Навчальна мета заняття: з'ясувати та засвоїти сутність, характерні ознаки та роль адміністративних процедур у механізмі публічного адміністрування. Визначити коло основних принципів застосування адміністративних процедур та з'ясувати види цих процедур. Поглибити знання слухачів щодо основних законодавчих засад адміністративних процедур.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття та види адміністративних процедур.
2. Суб'єктний склад та стадії адміністративних процедур.
3. Система та зміст принципів адміністративних процедур.
4. Стан та перспективи розвитку законодавчих засад адміністративних процедур в Україні.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Визначити коло та правовий статус учасників адміністративних процедур.
3. Навести основні принципи застосування адміністративних процедур, розкрити сутнісний зміст цих принципів та їх взаємозв'язок між собою.
4. Охарактеризувати законодавчі застосування адміністративних процедур: визначити ключові нормативно правові акти, положеннями яких регламентуються зазначені процедури.
5. Навести приклади сфер застосування адміністративних процедур.
6. Виявити, якщо вони є, та охарактеризувати недоліки (прогалини, колізії тощо) законодавчого регулювання адміністративних процедур. Визначити можливі кроки щодо вирішення цих проблем.

Питання цільових виступів:

- 1 Підстави та порядок надання адміністративних послуг в Україні.
- 2 Порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань.
- 3 Дозвільна процедура у господарській сфері.

Теми рефератів:

1. Стан законодавчого регулювання адміністративних процедур в Україні.
2. Здійснення провадження зі звернень громадян.
3. Інспекційні процедури у будівельній сфері.

Задачі:

1. Громадянин О. готуючи документи для виїзду за кордон, звернувся до Центру надання адміністративних послуг у місті за довідкою про відсутність судимості. Адміністратор Центру пояснив, що видача довідок не є адміністративною послугою, а отже для отримання такої довідки громадянину О. потрібно вернутися безпосередньо до управління внутрішніх справ за місцем реєстрації.

Чи правильне роз'яснення дав адміністратор Центру надання адміністративних послуг? Куди треба звернутись громадянину О?

2. Міністерство Юстиції України відмовило Фіскальній службі України у державній реєстрації наказу «Про затвердження Положення про застосування систем телеспостереження в митних органах, зберігання та використання зареєстрованої за їх допомогою інформації» через неврахування практики Європейського суду з прав людини.

Чи законна така відмова?

3. До адміністратора Куп'янської міськради звернувся суб'єкт господарювання з проханням про отримання дозволу на здійснення торгівлі алкогольними та тютюновими виробами.

Адміністратор відмовився реєструвати заяву в журналі, посилаючись на те, що йому не надано інші необхідні документи.

Які документи потрібно надавати або дії, які треба вчинити для отримання дозволу для торгівлі алкогольними та тютюновими виробами крім заяви?

Рекомендована література:**Нормативно-правові акти:**

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.
6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>

9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.

10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>

12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галунько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.]; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.

4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.

5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.

6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.

8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.

9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. –640 с.

10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.

11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова.

– К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

13. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоєць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

ТЕМА № 3: «Обмеження, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам».

Семінарське заняття № 3

Навчальна мета заняття: засвоїти поняття обмежень, що застосовуються до публічних службовців; розуміти коло і зміст обмежень, що застосовуються до публічних службовців з метою запобігання корупції; розуміти соціальну та юридичну роль даних обмежень.

Час проведення 1 год. **Місце проведення** навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

Завдання для самостійної роботи:

1. Поняття, зміст та види обмежень, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам.
2. Правила етичної поведінки публічних службовців.
3. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.
4. Сучасний стан та перспективи законодавчого регулювання запобігання і протидії проявам корупції у діяльності публічних службовців.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність основних понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Встановити основні нормативно-правові акти, що регламентують зазначені обмеження.
3. Перелічити обмеження та розкрити їх сутнісний зміст. Пояснити в чому полягає роль кожного із обмежень з точки зору протидії корупції в діяльності публічних службовців.
5. Пояснити, що являє службова етика і в чому її призначення (роль). Проаналізувати коло і зміст правил службової етики.
6. Проаналізувати законодавчі засади фінансового контролю щодо службовців. Визначити його сутність та порядок здійснення.
7. З'ясувати проблеми та перспективи розвитку українського антикорупційного законодавства у розрізі регулювання публічної служби.

Питання цільових виступів:

1. Історико-правові аспекти становлення та розвитку публічної служби в Україні.
2. Формування та розвиток українського антикорупційного законодавства.

3. Зарубіжний досвід протидії корупції в діяльності публічних службовців.

Теми рефератів:

1. Проблеми та перспективи розвитку адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення.
2. Підходи до запобігання і врегулювання конфлікту інтересів: досвід зарубіжних держав.

Задачі:

1. Особа, яка виконує функції держави, виявляє та повідомляє підприємця, що у сфері його діяльності наявні певні порушення закону, не визначаючи будь-яких термінів чи наслідків таких порушень. Підприємець вирішує налагодити «неформальні» відносини зі службовою особою, презентуючи їй цінні подарунки на актуальні свята (день державного службовця, день народження тощо). Особа, яка виконує функції держави, приймає подарунки та втім не вживає будь-яких дій щодо притягнення до відповідальності чи створення умов для нівелювання порушень законодавства.

Чи порушують закон дані особи? Чи порушено обмеження щодо одержання подарунку? Які умови мають бути виконані, щоб вести мову про порушення обмежень щодо одержання подарунку?

2. Поліцейські Іван, Олеся, Надія та Віктор дізналися що через декілька днів їх начальник буде святкувати день народження. Поліцейські вирішили зібрати по 100 гривень і придбати начальнику подарунок.

Чи можуть вони це зробити? Які правові наслідки дій поліцейських? Чи може їх начальник прийняти такий подарунок?

3. Поліцейські Іван, Олеся, Надія та Віктор дізналися що через декілька днів їх колега – патрульний Сергій буде святкувати день народження. Працівники патрульної служби вирішили зібрати по 1000 гривень і придбати Сергію подарунок.

Чи можуть вони це зробити? Які правові наслідки дій поліцейських?

4. Світлана працювала у підрозділах кіберполіції. 1 лютого 2021 року вона звільнилася за власним бажанням та почала працювати програмістом у ІТ компанії Delfi CCL. У травні 2021 року співробітниками кіберполіції виявлено факти створення працівниками даної компанії шкідливих програмних засобів, призначених для несанкціонованого втручання в роботу комп'ютерів, у зв'язку з чим ними розпочато здійснення відповідних процесуальних заходів.

Чи підлягатиме Світлана відповідальності за порушення антикорупційного законодавства. Які обмеження передбачені законом до осіб, які виконували функції держави, проте припинили відповідну діяльність?

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. –

№ 30. – Ст. 141.

2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).

4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.

5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.

6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>

9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.

10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>

12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> Про двадцять принципів боротьби з корупцією [Електронний ресурс] : резолюція (97) 24 прийнята Комітетом міністрів на 101 сесії 11.06.11997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_845

14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.]; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.
4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.
6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.
7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.
8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юрист, 1999. – 728 с.
9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. –640 с.
10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.
11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.
12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.
13. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.
14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоець. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

ТЕМА № 4. «Адміністративне деліктне право».

Семінарське заняття № 4

Навчальна мета заняття: зміцнити знання студентів щодо сутності та призначення юридичної відповідальності, підстав та порядку її застосування; поглибити знання та навички студентів щодо застосування норм адміністративного законодавства у сфері відносин юридичної відповідальності.

Час проведення 1 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Сутність адміністративного деліктного права.

2. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
3. Принципи та підстави адміністративної відповідальності.
4. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.
5. Поняття, структура та види юридичного складу адміністративного правопорушення.
6. Поняття та види адміністративних стягнень.
7. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних правопорушень.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність основних понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Встановити основні нормативно-правові акти, що регламентують адміністративну відповідальність
3. Розуміти структуру та призначення кожного із елементів складу адміністративного правопорушення.
4. Знати види та зміст адміністративних стягнень.
5. Вміти кваліфікувати адміністративні правопорушення.

Задачі:

1. 17-річний Сергій та 12-річний Костянтин, які їхали в трамваї разом із батьком, не заплатили за проїзд. Факт безквиткового проїзду виявив контролер комунального підприємства "Міськелектротранспорт" і запропонував Сергію та Костянтину сплатити штраф на місці вчинення правопорушення. Сергій і Костянтин відмовились сплачувати штраф, посилаючись на те, що вони не мають грошей і взагалі не можуть нести відповідальності, адже не досягли віку, з якого вона настає. Проаналізуйте та вирішіть ситуацію.

2. 15 вересня 2021 р. був складений протокол про вчинення громадянином Вітруком, який народився 23 липня 2005, адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 44 КУпАП (Незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах). 18 жовтня 2021 р. Вітрук був притягнутий судом до адміністративної відповідальності у вигляді громадських робіт строком на 20 год. Захисник Вітрука не погодився з рішенням суду, а в апеляційній скарзі зазначив, що громадянин Вітрук є неповнолітнім, тому до нього не може бути застосоване стягнення у виді громадських робіт, оскільки це перешкоджатиме його навчанню. Надайте кваліфіковану відповідь по даній ситуації.

3. За неявку, за викликом, до військкомісаріату Деснянського р-ну м. Києва, 17-річного громадянина Росії В., який постійно проживає на території України у своєї матері, було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст.211-1 КпАП України ("Неявка на виклик у військовий комісаріат для

приписки до призовної дільниці”). Визначте правомірність прийнятого рішення посадовими особами військового комісаріату відносно гр. В.

4. Гр. С. був позбавлений права керування автомобілем на 1 рік за невиконання вимоги працівника поліції про зупинку транспортного засобу. Вважаючи стягнення несправедливим, він звернувся із скаргою до прокурора, в якій зазначив, що є інвалідом праці II-ї групи, а до інвалідів, як пояснив йому знайомий юрист, стягнення у вигляді позбавлення права керування не застосовуються. Підготуйте мотивовану відповідь.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.
6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>
9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> Про двадцять принципів боротьби з корупцією [Електронний ресурс] : резолюція (97) 24 прийнята Комітетом міністрів на 101 сесії 11.06.11997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_845

14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.
4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.
6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.
7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.
8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.
9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. –640 с.
10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.
11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.
12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.
13. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна

частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоець. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

ТЕМА № 5. «Провадження в справі про адміністративний проступок: стадії, правовий статус учасників, акти, що ухвалюються на окремих стадіях провадження».

Семінарське заняття № 5

Навчальна мета заняття: поглибити та вдосконалити знання студентів щодо здійснення юрисдикційних проваджень. Покращити навички слухачів щодо орієнтуванні у національному законодавстві про адміністративні правопорушення і вміння застосовувати його положень до конкретних життєвих ситуацій.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття та особливості проваджень у справах про адміністративні правопорушення.
2. Коло та правовий статус осіб, які беруть участь у провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
3. Докази у справах про адміністративні правопорушення: поняття, види та порядок їх оцінки.
4. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення. Постанова по справі про адміністративне правопорушення: види та зміст; порядок винесення та оголошення.
5. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення: поняття, призначення, види та порядок застосування.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність основних понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Встановити основні нормативно-правові акти, що регламентують адміністративну відповідальність
3. Проаналізувати законодавчі положення (перш за все Розділів III та IV КУпАП), що регулюють провадження у справах про адміністративні правопорушення.
4. Знати послідовність стадій провадження.
5. Знати види та вимоги до процесуальних документів, що приймаються на окремих стадіях провадження

Задачі:

1. Рішенням Іванівського міськвиконкому “Про запобігання захворюванню домашніх тварин на сказ” було передбачено застосування до громадян-власників, які вчасно не прищепили тварин від сказу, штрафу в розмірі до 5

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією тварин чи без такої.

Чи відповідає вимогам закону таке рішення?

2. Адвокат громадянина Л. оскаржив в суд постанову співробітника поліції про накладення на Л. штрафу за порушення ним правил дорожнього руху, мотивуючи скаргу тим, що протокол про адміністративне правопорушення не складався і, звісна річ, не підписувався свідками та порушником. Крім того, працівник поліції не повідомив громадянина Л. про час і місце розгляду справи.

Чи підлягає скарга задоволенню?

3. Гр. П. звернулась із скаргою до голови обласного суду на постанову судді районного суду, якою гр. У. було піддано штрафу на 50 грн. відповідно до ч. 2 ст. 154 КпАП. В скарзі гр. П. зазначила, що суддя не розглянув питання про відшкодування їй шкоди, заподіяної правопорушенням (собака гр. У. розірвав сумку гр. П. вартістю 100 гривень), а також не конфіскував собаку.

Чи підлягає скарга задоволенню?

4. Визначте статті глави 13-А КпАП України, які закріплюють склади адміністративних правопорушень з такими кваліфікуючими ознаками як вчинення діяння спеціальним суб'єктом (особою, уповноваженою на виконання функцій держави, посадовою особою юридичної особи, фізичною особою).

5. На засідання адміністративної комісії при виконкомі селищної ради гр. Р. з'явився з працівником приватної юридичної фірми "Щит". Гр-ну Р. було заподіяно шкоду внаслідок порушення секретарем виконкому Т. встановлених правил тримання собак і котів (собака розірвав гр. Р. куртку). Однак адміністративна комісія не допустила адвоката до розгляду справи, мотивуючи своє рішення тим, що в гл. 21 КпАП право користуватися юридичною допомогою спеціаліста надано лише особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, до того ж, в ній мова йде тільки про адвоката.

Дайте висновок по справі.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385.
6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>

9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.

10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>

12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> Про двадцять принципів боротьби з корупцією [Електронний ресурс] : резолюція (97) 24 прийнята Комітетом міністрів на 101 сесії 11.06.1997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_845

14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.

4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т.

Зима, О. М. Соловйова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.

5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.

6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.

8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.

9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. – 640 с.

10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.

11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

13. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломосьць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

ТЕМА № 6. «Проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з місцевими державними адміністраціями».

Навчальна мета заняття: поглибити та вдосконалити знання студентів щодо функціонування органів муніципальної влади. Покращити навички слухачів щодо орієнтування у національному законодавстві з питань місцевого самоврядування. Визначити правові засади взаємодії і координації органів публічної влади на регіональному та місцевому рівнях, з'ясувати наявні проблеми законодавчого регулювання у цій сфері та визначити можливі шляхи їх вирішення.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття та особливості функціонування органів муніципальної влади в Україні.

2. Правові засади розмежування повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

3. Принципи взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

4. Форми взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування: координація, субординація та реординація.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно

звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність основних понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Встановити основні нормативно-правові акти, що регламентують діяльність органів місцевого самоврядування, а також місцевих державних адміністрацій, і проаналізувати їх положення
3. Знати основні принципи, напрямки та форми взаємодії.
4. Знати в чому полягає сутність та особливість координації як інструменту управління.
5. Розуміти проблеми та пропонувати напрямки вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з місцевими державними адміністраціями.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.
6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>
9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-

Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> Про двадцять принципів боротьби з корупцією [Електронний ресурс] : резолюція (97) 24 прийнята Комітетом міністрів на 101 сесії 11.06.11997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_845

14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галунько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.

4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловйова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.

5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.

6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.

8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.

9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. –640 с.

10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.

11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б.

Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін–Юре», 2002. – 668 с.

13. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоєць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

ТЕМА 7 «Проблеми здійснення державного контролю та нагляду у сфері виконавчої влади».

Навчальна мета заняття: поглибити та вдосконалити знання студентів щодо організації та здійснення державного контролю та нагляду. Забезпечити чітке розуміння розмежування між контролем та наглядом. Покращити навички щодо вирішення ситуативних завдань пов'язаних із здійсненням контролю в окремих сферах діяльності органів виконавчої влади.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Сутність і мета державного контролю.
2. Співвідношення державного контролю та нагляду.
3. Правові підстави та принципи здійснення державного контролю та нагляду.
4. Види та форми контролю, нагляду.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність основних понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Встановити основні нормативно-правові акти, що регламентують здійснення державного контролю та нагляду.
3. Знати основні принципи, напрямки та форми державного контролю.
4. Розуміти проблеми законодавчого регулювання державного контролю, пропонувати шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання державного контролю.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.

6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>
9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.
13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> Про двадцять принципів боротьби з корупцією [Електронний ресурс] : резолюція (97) 24 прийнята Комітетом міністрів на 101 сесії 11.06.11997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_845
14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.
15. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності від 5 квітня 2007 року № 877-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-

правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.

4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловйова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.

5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.

6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.

8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.

9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. – 640 с.

10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.

11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

13. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоець. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

3.1. Методичні вказівки до семінарських занять для заочної форми навчання

Тема № 1. «Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір»

Семінарське заняття № 1

Навчальна мета заняття: дослідити поняття, ознаки, призначення і сфери застосування нормативно-правових актів, адміністративних актів, і адміністративних договорів. З'ясувати види інструментів публічного адміністрування. Засвоїти законодавчі засади, загальні та специфічні аспекти застосування зазначених інструментів.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Поняття, ознаки та вимоги до нормативно-правового акта.
2. Процедура прийняття (підготовка, ухвалення, оприлюднення) нормативно-правового акта.
3. Види нормативно-правових актів та порядок їх державної реєстрації.
4. Поняття та ознаки індивідуального (адміністративного) акта.
5. Порядок ухвалення та чинність адміністративного акта.
6. Підстави та порядок визнання індивідуального акта нікчемним.
6. Юридично значущі дії як інструмент публічного адміністрування.
7. Адміністративний договір: поняття, особливості, сфера застосування та види.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Розкрити сутність понять та охарактеризувати їх найбільш важливі ознаки (властивості).
2. Навести законодавчі засади реалізації інструментів адміністрування.
3. Навести приклади сфер чи питань, для врегулювання яких застосовують відповідні інструменти публічного адміністрування.
4. Виявити та охарактеризувати наявні проблеми (законодавчі, організаційні та (або) інші) застосування інструментів публічного адміністрування в Україні, визначити можливі шляхи та кроки щодо вирішення цих проблем.

Питання цільових виступів:

- a. Історико-правові засади становлення та розвитку механізму публічного адміністрування в Україні.
- b. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування: виникнення даного інституту в Україні, його призначення, законодавчі засади.
- c. Нормотворчий процес: сутність та стадії.

Теми рефератів:

1. Формування та розвиток інструментів публічного адміністрування в контексті реформування адміністративного законодавства України
2. Поняття та види суб'єктів публічного адміністрування.
3. Фактичні дії як інструмент публічного адміністрування.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

3. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
4. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.
5. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
6. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
7. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>
8. Про Державну комісію з проведення в Україні адміністративної реформи. Указ Президента України від 7 липня 1997 р. // Урядовий кур'єр. – 1997. – 12 липня.
9. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні. Указ Президента України від 22 липня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 21. – Ст. 943.

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галунько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Адміністративна реформа – історія, очікування та перспективи / Упоряд. В. П. Тимошук. – К.: Факт, 2002. – 100 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.
5. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.
6. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.
7. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.
8. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. –640 с.
9. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.
10. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. –

К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

11. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

12. Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

13. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоєць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

Тема № 2 «Адміністративна процедура та її види».

Семінарське заняття № 1

Навчальна мета заняття: поглибити знання студентів щодо визначення видів процедур, сфер та особливостей застосування окремих видів адміністративних процедур; розуміння стадії адміністративної процедури; вирішення ситуативних завдань, пов'язаних із застосуванням адміністративних процедур.

Час проведення 2 год. Місце проведення навчальна аудиторія.

Навчальні питання:

1. Стадії адміністративної процедури (ініціювання та початок провадження, підготовка справи до розгляду, розгляд і вирішення справи).
2. Реєстраційні процедури
3. Дозвільні процедури.
4. Інспекційні процедури
5. Юрисдикційні процедури.

Методичні вказівки

Формулюючи відповідь на кожне окреме навчальне питання необхідно звернути увагу на наступні аспекти:

1. Визначити зміст та призначення окремих різновидів адміністративних процедур.
2. Знати спеціальні законодавчі акти, що регламентують застосування окремих адміністративних процедур.
3. Вміти розрізняти адміністративні процедури та підбирати відповідний вид адміністративної процедури до конкретної життєвої ситуації.
4. Знати послідовність та зміст основних етапів адміністративної процедури.

Задачі:

1. Громадянин О. готуючи документи для виїзду за кордон, звернувся до Центру надання адміністративних послуг у місті за довідкою про відсутність судимості. Адміністратор Центру пояснив, що видача довідок не є адміністративною послугою, а отже для отримання такої довідки громадянину О. потрібно вернутися безпосередньо до управління внутрішніх справ за місцем реєстрації.

Чи правильне роз'яснення дав адміністратор Центру надання адміністративних послуг? Куди треба звернутись громадянину О?

2. Міністерство Юстиції України відмовило Фіскальній службі України у державній реєстрації наказу «Про затвердження Положення про застосування систем телеспостереження в митних органах, зберігання та використання зареєстрованої за їх допомогою інформації» через неврахування практики Європейського суду з прав людини.

Чи законна така відмова?

3. До адміністратора Куп'янської міськради звернувся суб'єкт господарювання з проханням про отримання дозволу на здійснення торгівлі алкогольними та тютюновими виробами.

Адміністратор відмовився реєструвати заяву в журналі, посилаючись на те, що йому не надано інші необхідні документи.

Які документи потрібно надавати або дії, які треба вчинити для отримання дозволу для торгівлі алкогольними та тютюновими виробами крім заяви?

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.
5. Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385.
6. Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
7. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>
9. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
12. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-

ВІВідомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI . База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

Навчальна та наукова література:

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку XXI століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галунько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.]; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.

4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.

5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.

6. Адміністративне право України: Підручник / За заг. ред. С.В.Ківалова. – Одеса: Юридична література, 2003. – 896 с.

7. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.

8. Административное право: Учебник / Под ред. Ю.М.Козлова, Л.Л.Попова. – М.: Юристъ, 1999. – 728 с.

9. Алехин А.П., Кармолицкий А.П., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации: Учебник. – М.: ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. –640 с.

10. Бахрах Д.Н. Административное право. Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1996. – 368 с.

11. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.

12. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.

12.Коваль Л. Адміністративне право України. Курс лекцій (Загальна частина). – К.: Основи, 1994. – 154 с.

13.Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломоєць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. – 574 с.

4. Інформаційне та методичне забезпечення

Нормативно–правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №

30. – Ст. 141.

2. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами / Лист Мін'юсту України від [30.01.2009 N Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09#Text>

3. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.

4. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

5. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності Закон України від 6.09.2005 р. № 2806-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>

6. Про адміністративні послуги: закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 1705. //URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/>.

7. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон 13 від 22.03.2012 № 4572-VI. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17> Про двадцять принципів боротьби з корупцією [Електронний ресурс] : резолюція (97) 24 прийнята Комітетом міністрів на 101 сесії 11.06.11997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_845

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.

9. Декларація про державний суверенітет України: Затв. Постановою Верховної Ради УРСР від 16 липня 1990 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 190. – № 31. – Ст. 429.

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).

11. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

12. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20–21. – Ст. 190.

13. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України // Відом. Верх. Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

14. Про інформацію: Закон України // Там же. – 1992. – № 48. – Ст.650.

15. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України // Уряд. кур'єр. – 1998. – 4 квітня.

16. Про державну таємницю: Закон України // Відом. Верх. Ради України. – 1994. – № 16. – Ст. 93.

17. Про надзвичайний стан: Закон України // Там же. – 1992. – № 37. –

Ст.538.

18.Про Кабінет Міністрів : закон України від 04 бер. 2011 р. № 9 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – Ст. 58.

19.Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385.

20.Про місцеві державні адміністрації : закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

21.Про місцеве самоврядування в Україні : закон України : від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

22.Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні : указ Президента : України від 30.08.2001 № 749/2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/749/2001>.

23.Про концепцію державної регіональної політики : указ Президента України : від 25.05.2001 р. № 341/2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 22. – Ст. 983.

24.Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні указ Президента України : від 22.07.1998 р. № 810/98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/810/98/page1>.

25.Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року : постанова Кабінет Міністрів України : від 21.07.2006 р. № 1001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-2006-п/page>.

26.Про делегування повноважень обласної ради : рішення Харківської обласної ради : від 28.04.98 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.oblrada.kharkov.ua.

27.Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : закон України : від 11.09.2003 р. № 1160-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.

28. Стратегія сталого розвитку Харківської області : рішення обласної ради від 23 грудня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/images/users/Strategiya.pdf>.

29.Проект Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: old.niss.gov.ua/book/StrPryor/StPrior.../3.pdf.

30.Положення про Управління гуманітарної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3FshowHidden=1&art_id=29364562&cat_id=28799794&ctime=1140273131310.

31.Концепція гуманітарної політики Харківського регіону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/en/document/view/id/7516>.

1. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.]; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
3. Адміністративна процедура: особливості формування української концепції : матеріали Круглого столу, м. Харків, 15 вересня 2017 р. – Харків : Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. – 112 с.
4. Адміністративна процедура : конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с.
5. Авер'янов В.Б., Крупчан О.Д. Виконавча влада: конституційні засади і шляхи реформування. – Харків: Право, 1998. – 37 с.
6. Адміністративна відповідальність в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. А.Т. Комзюка. 2-е вид., перероб. і доп. – Харків: Ун-т внутр. справ, 2000. – 112 с.
7. Адміністративна процедура та контроль за діяльністю адміністративних органів в Угорщині, Польщі, Болгарії, Естонії та Албанії. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 236 с.
8. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина. / Ред. колегія: В.Б.Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.
9. Андрійко О.Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади: Автореф. дис. ... докт. юрид. наук. – К., 1999. – 38 с.
10. Арістова І.В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти. – Х., 2000. – 368 с.
11. Бандурка О.М., Греченко В.А. Влада в Україні на зламі другого і третього тисячоліть: Монографія. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. – 304 с.
12. Бандурка О.М., Кузніченко С.О. Організація діяльності органів внутрішніх справ в умовах надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру. – Х.: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. – 116 с.
13. Бевзенко В.М. Адміністративні суди України: Навчальний посібник. – К.: Алерта; КНТ, 2006. – 271 с.
14. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. – 668 с.
15. Гаращук В.М. Контроль та нагляд у державному управлінні / Худож.-оформлювач О.Агєєв. – Х.: Фоліо, 2002. – 176 с.
16. Гонцяж Я., Гнидюк Н. Адміністративна реформа: нездійсненні мрії та втрачені можливості. – К.: Міленіум, 2002. – 136 с.

17. Державне управління в Україні. (Навчальний посібник). За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Авер'янова В.Б. – К.: Ін-т держ. і права ім. В.М. Корецького, 1999. – 266 с.

18. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / За заг. ред. В.Б.Авер'янова. – К.: Факт, 2003. – 384 с.

19. Державний контроль у сфері виконавчої влади: Наук. доповідь / За заг. ред. В.Б.Авер'янова. – К.: Ін-т держ. і права НАН України, 2000. – 60 с.

20. Коліушко І.Б. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні: Моногр. – К.: Факт, 2002. – 260 с.

21. Коломoeць Т.О. Штрафи за законодавством України про адміністративні правопорушення. – Запоріжжя: „ВЕРЖЕ”, 2000. – 241 с.

22. Комзюк А.Т. Заходи адміністративного примусу в правоохоронній діяльності міліції: поняття, види та організаційно-правові питання реалізації: Монографія / За заг. ред. О.М. Бандурки. – Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 336 с.

23. Адміністративне право України : законодавчі визначення [Текст] : слов.-довід. / Ін-т права ім. В. Сташиса Клас. приват. ун-ту ; [уклад. : Р. А. Калюжний, С. В. Петков]. - Запоріжжя : КПУ, 2009. - 218 с.

24. Адміністративне право [Текст] : підруч. / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Богуцький ; за заг. ред. : Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Право, 2010. - 624 с.

25. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) [Текст] : монографія / [В. В. Галуцько, В. І. Олефір, М. П. Пихтін та ін.] ; Херсон. юрид. ін-т Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Херсон : Херсон. міська друк., 2010. - 376 с.

26. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підруч. [для юрид. спец. вищ. навч. закл.]: У 2 т. / [В.Б.Авер'янов, О.Ф.Андрійко, Ю.П.Битяк та ін.; Відп. ред.: В.Б.Авер'янов]; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького. - К. : Юридична думка, 2004 - Т. 1 : Загальна частина. - 2004. - 583 с.

27. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підруч. для студ. юр. спец. вищ. навч. закладів : у 2 т. / Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького ; редкол. : В. Б. Авер'янов (голова) та ін. - К. : Юридична думка, 2009 - Т. 2 : Особлива частина / В. Б. Авер'янов, Ю. П. Битяк, І. А. Грицяк та ін. - 2009. - 600 с.

28. Адміністративне право України. Збірник основних питань та відповідей (загальна частина) [Текст] : навч. посіб. / В. І. Загуменник, В. В. Проценко ; під заг. ред., [передм.] Крупчана О. Д. - Бендери ; Київ : Поліграфіст, 2012. - 443 с.

29. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник / Т. О. Коломoeць. - К. : Юрінком Інтер, 2011. - 574 с.

30. Авер'янов В. Б. Виконавча влада і державний контроль / В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко – К.: Вища шк. права при Ін-ті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 1999. – 48 с.

31. Європейські принципи адміністративного права [Текст] : монографія / А. А. Пухтецька ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - К. : Ін-т держави і права, 2012. - 236 с.

32. Система адміністративного права України [Текст] : монографія / Р. С. Мельник. - Х. : ХНУВС, 2010. - 397 с.

33. Виконавча влада і адміністративне право [Текст] : збірник наукових трудов / [В. Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Н.В. Кізіма та ін.]; За заг. ред. В. Б. Авер'янова ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - К. : Ін Юре, 2002. - 667 с.

34. Теоретичні засади формування правової культури в системі місцевих органів виконавчої влади України [Текст] : автореферат дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / Г. С. Хаварівська ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. - Львів : [б. и.], 2011. - 20 с.

35. Підзвітність в системі органів виконавчої влади : організаційно-правові проблеми [Текст] : автореферат дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / О. М. Синкова ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - К. : [б. и.], 2011. - 32 с.

36. Організаційно-економічний механізм реформування центральних органів виконавчої влади в Україні [Текст] : автореферат дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Н. Г. Шангіна ; Н.-д. екон. ін-т. - К. : [б. и.], 2010. - 19 с.

37. Механізм координації у системі органів виконавчої влади [Текст] : автореферат дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / І. І. Ісаєнко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. - Одеса : [б. и.], 2010. - 20 с.

38. Підзвітність в органах виконавчої влади : організаційно-правові аспекти [Текст] : монографія / О. М. Синкова ; Донец. нац. ун-т. - Донецьк : Юго-Восток, 2010. - 334 с.

39. Органи виконавчої влади : питання компетенції [Текст] : монографія / О. Д. Крупчан ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана", Нац. акад. прав. наук України, Н.-д. ін-т приват. права і підприємництва. - К. : КНЕУ, 2012. - 255 с.

40. Реформування органів виконавчої влади в Україні : теоретико-організаційні питання [Текст] : автореферат дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / І. О. Кульчій ; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. - К. : [б. и.], 2012. - 20 с.

41. Гаращук В. М. Контроль та нагляд у державному управлінні / В. М. Гаращук ; [худож.-оформлювач О. Агєєв]. - Х. : Фоліо, 2002. - 176 с.

42. Організаційно-правові засади державного контролю у сфері виконавчої влади [Текст] : автореферат дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / А. Й. Присяжнюк ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : [б. и.], 2012. - 40 с.

43. Система органів виконавчої влади України : правові проблеми удосконалення організації та діяльності [Текст] : наук. доп. від. пробл. держ. упр. та адм. права (за результатами дослідж. план. теми) / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; [підгот. : О. Ф. Андрійко, В. П. Нагребельний, Л.

Є. Кисіль та ін.] ; за заг. ред. : О. Ф. Андрійко. - К. : Ін-т держави і права, 2011. - 55 с.

44. Організаційно-правові засади державного контролю у сфері виконавчої влади [Текст] : монографія / А. Й. Присяжнюк ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : Золота миля, 2012. - 397 с.

45. Центральні органи виконавчої влади України: нормативно-правове регулювання [Текст] : збірник наукових трудов / Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; [Упоряд. О.І.Сушинський]. - Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2003. - 101 с

46. Ефективність державного управління [Текст] : зб. наук. пр. / Львів. регіон. ін-т держ. упр. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України ; [за заг. ред. : А. О. Чемерис]. - Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2002 - .

Вип. 1/2. - 2002. - 263 с.

47. Адміністративно-правовий статус керівників органів виконавчої влади [Текст] : автореф. дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.07 / Н.О.Армаш ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького. - К. : [б. и.], 2005. - 18 с.

48. Міністерства в системі органів виконавчої влади України [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / П. В. Кикоть ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - К. : [б. и.], 2002. - 16 с.

49. Розвиток виконавчої влади в Україні на сучасному етапі : теорія і практика [Текст] / А. А. Коваленко ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. - К. : Ін-т держави і права, 2002. - 508 с.

50. Механізми взаємодії місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади [Текст] : автореферат дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / С. Г. Давтян ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. - Х. : [б. и.], 2008. - 20 с.

51. Побудова системи управління якістю в діяльності органів виконавчої влади регіонів [Текст] : монографія / Афанасьєв М. В., Шемаєва Л. Г., Аведян Л. Й. та ін. - Х. : ХНЕУ, 2008. - 471 с.

52. Організація контролю за виконанням нормативно-правових актів в органах виконавчої влади [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з держ. управл. : 25.00.02 / В.П.Писаренко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. - Х. : [б. и.], 2007. - 19 с.

53. Керівник органу виконавчої влади: адміністративно-правовий статус [Текст] : монографія / Н.О. Армаш ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, Гуманіт. ун-т "ЗІДМУ". - Запоріжжя : ЗІДМУ, 2006. - 172 с.

54. Органи виконавчої влади України та управлінські відносини [Текст] / В. А. Дерещь ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. - К. : Юридична думка, 2007. - 178 с.

55. Теорія та практика державного управління [Текст] : [зб. наук. пр.] / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. ; [редкол. : В. В. Говоруха (голов. ред.) та ін.]. - Х. : Магістр, 2009 - Вип. 4 (27). - 2009. - 399 с.

56. Макаров Г. Напрями вдосконалення системи публічної адміністрації в частині розподілу функцій між органами державної влади та органами місцевого самоврядування : аналітична записка / Г. Макаров, Ю. Каплан [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/623/>

Інформаційні ресурси

1. 1. <http://www.rada.kiev.ua/> – Верховна Рада України
2. <http://www.guds.gov.ua> – Головне управління державної служби України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
4. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України
5. www.vasu.gov.ua – Вищий адміністративний суд України.
6. www.reyestr.court.gov.ua – Єдиний державний реєстр судових рішень.
7. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
8. <http://korolenko.kharkov.com/> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка.